

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Osman Cengiz ÇANDAR

Diyarbakır Milletvekili

Leyla Zana hakkında Ankara 27. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davaya temel oluşturan iddianame ile bir '**hukuk skandalı**' gerçekleşmektedir.

Söz konusu iddianamede; Leyla Zana'nın milletvekili olduğu dönemde yaptığı konuşmalar Kürtçe konuştuğu vurgulanarak "terör örgütü propagandası" olarak değerlendirilmekte, Zana'nın uluslararası kuruluşlardan aldığı barış ve insan hakları alanındaki ödüller "Düşmandan unvan ve benzeri payeler kabulü" (TCK madde 325/1) kapsamında suç sayılmakta, Kürt siyasetçi ve aydınları olan Demokrasi Partisi (DEP) milletvekili Orhan Doğan ve 1991 yılında faili meçhul cinayetle öldürülen Halkın Emek Partisi (HEP) Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın'ı anan sosyal medya paylaşımları yapmak suç olarak gösterilmektedir. Leyla Zana hakkında söz konusu iddianameye dayanarak açılan davanın ilk duruşması 7 Eylül 2023'te görülecektir.

Leyla Zana, barışı ve insan haklarını savunduğu için birçok uluslararası kurum tarafından ödüle layık görülmüş, TBMM'de milletvekilliği yapmış bir Kürt siyasetçidir.

Kürt siyasetçiler üzerindeki süregelen baskılar, "uydurma" suçlarla oluşturulan iddianameler ve "ceza güdümlü" davalarla billurlaşmaktadır. Zana örneğindeki gibi iddianamelerle açılan davalar; iktidarın, tarafsız ve bağımsız olması gereken yargıyı etkisi altına aldığı ve adeta Kürt siyasetçiler için bir "cezalandırma aparatı" olarak kullandığı yönünde haklı şüphelere sebep olmaktadır. Nitekim, Leyla Zana hakkındaki iddianamede yer verilen hususların suç olarak değerlendirilmesinin hukukla uzaktan yakından ilgisi olamayacağı apaçık ortada olduğu için; söz konusu iddianamenin siyasi müdahale ile oluşturulduğu kanısı kamu vicdanında yer etmektedir.

Yargı bağımsızlığı, hukuk devleti ilkesinin ve demokrasinin temel koşuludur. Yargının tarafsız ve bağımsızlığını sorgulanır hale getiren böylesi örnekler, güçler ayrılığını ortadan kaldırdığı gibi adil yargılanmanın ve adaletin sağlanacağı güvencini de Türkiye kamuoyu nezdinde geri döndürülemez biçimde zedelemekte; evrensel hukuk ilkeleri ve insan hakları bakımından ülkemizin tüm dünyada küçük düşmesine sebep olmaktadır.

Bu bağlamda,

1. Yargı mensupları üzerinde siyasi bir baskı ya da yönlendirme olup olmadığını ortaya çıkaracak kapsamlı bir soruşturma başlatacak mısınız?
2. Yargının Kürt siyasetçiler üzerinde bir “sopa” olarak kullanılmasını ortadan kaldırarak perspektifiniz veya eylem planınız mevcut mudur?
3. Uluslararası alanda insan hakları ve barış ödüllerine layık görülmek suç mudur?
4. Kürt aydın ve siyasetçileri sosyal medya aracılığıyla anmak suç mudur?
5. Kürt milletvekillerinin anadilinde konuşması suç mudur?
6. Leyla Zana’nın 2014-2015 yıllarında yaptığı konuşmalar suç olarak kabul edilebiliyorsa; aradan geçen yıllarda bu konuşmalar neden dava konusu edilmemiş, hangi gerekçeyle bunca yıl beklenmiştir?
7. Leyla Zana’ya ödül veren, Türkiye’nin savaş halinde olduğu “düşman” kimdir?